

Paul Lindhout

Het miniaturenmuseum Breda is er niet één met onafzienbare zalen. Dat hoeft ook niet. In de bescheiden ruimten van het Poortgebouw van het Begijnhof maakt het museumje zijn naam waar door schaalmodellen te exposeren. Het begon een jaar of zeven geleden toen Tine Merkx haar poppenhuiscollectie voor permanente tentoonstelling overbracht naar het begijnhuisje naast de pastorie.

Maar met de vestiging van de intussen opgerichte Stichting Cultuurbehoud Breda in het Poortgebouw, kwam er zo'n twee jaar geleden niet alleen iets meer fysieke armslag, maar ook meer ruimte in de doelstelling. Cultuurbehoud gaat immers óók over monumenten.

Kort en goed, sinds 2009 heeft het Miniaturenmuseum een gestaag groeiende collectie maquettes van Bredas monumentaal erfgoed. Soms gaat het om zichtbare monumenten als het Spanjaardsgat of de Heusdenhoutse St. Annakapel. Vaker gaat het om objecten die lang geleden uit het stadsbeeld verdwenen. Voorbeelden genoeg: twee verschillende (middeleeuwse) gedaanten van de Stadskraan aan de Haven. De Gevangentoren op de hoek Oude Vest-Molenstraat, waar tot de sloop in 1828 eeuwenlang grote en kleine criminelen belandden. Het beroemde turfchip, van Maurits' heroveringslist uit 1590, dat door een zich revancherende Spinola in 1635 werd opgestookt. Het Speelhuis in het eerstijds Belcrumse bos dat Maurits in 1620 als lusthof bouwde, maar dat al gauw in verval raakte. Nog 'legendarischer' is de 12e-eeuwse nederzetting waaruit Breda is ontstaan, rondom - waarschijnlijk - een mottekasteel van aarde, hout en water.

Al die minibezienswaardigheden zijn het werk van Paul Lindhout (81). De voormalige instrumentmaker heeft een decennia lange ervaring als maquettebouwer. Met de bevlogenheid van de hobbyist, het vakmanschap van de professional en het chauvinisme van de import-Bredanaar (sinds '74), her-schept hij stukjes verdwenen stad op schaal. Soms zijn het reconstruc-

door Leo Nierse

Wekelijkse historische rubriek
over Breda en de Baronie

1

ties, dan zijn er weinig archivale bronnen vorhanden. Vaker zijn 't zo getrouw mogelijke kopieën, gemaakt aan de hand van gearchiveerde (bouw)tekeningen, gedocumenteerde opmetingen, blootgelegde fundamenten. Nieuw hout en dito aluminium zijn 'n meest gebruikte materialen. Natuurlijk doet Lindhout het allereerst voor zijn plezier. „Maar ook om te laten zien dat ouderen wat te betekenen hebben. Door bijvoorbeeld door kennis te bewaren en door te geven. Als ik op m'n 65e stilletjes in een stoel was gaan zitten, dan was dit er allemaal niet geweest.”

Onlangs voltooide hij het in 1847 gesloopte Emerkasteel. Nu werpt hij zich op de 16e-eeuwse kasteelkapel van René Chalon die bij de vestiging van de KMA in 1826-'28 het veld ruimde. Lindhout gaat voorlopig nog door.

2

'herschept' verdwenen stukjes stad op schaal

Maquettebouwer Paul Lindhout te midden van de snel groeiende collectie. Rechts voor-aan het Emerkasteel. Er achter de Ginnekense paardentram. foto Ramon Mangold/het fotoburo Verder op deze pagina:

1) en 8): twee - werkende - versies van de middeleeuwse Stadskraan aan de Haven.
2): opengewerkt model van het turfchip van Adriaen van Bergen, inclusief de 72 bemandingsleden. Volgens Lindhout moet het een boot van het type *buitenplijt* zijn geweest.
5): Reduit uit de Bredase vesting. Zelfstandig verdedigingswerk waar de manschappen met een ladder inklommen. Zij communiceerden met rooksignalen (let op de schoorsteen).
6): Gevangentoren. foto's Else loof/het fotoburo

